

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Τὸ ἔθνος ποιεῖ τὸ Βουλγαρὸν **ΙΒΑΝ ΒΑΖΩΦ**

ΑΠΑΝΟ ΣΤΑ ΣΥΝΟΡΑ

Με μεγάλη μας εὐχαρίστηση δημοσιεύουμε τὸ Βουλγαρικὸ αὐτὸ διήγημα τοῦ Β. Βαζωφ, μεταφρασμένο ἀπὸ τὸν κ. Σταμ. Σταμ. Περισσοῦ ἀπὸ τὴν ἑθνοπλατὴ, ποιεῖ νὰ μὴς ἐνδιαφέρῃ ἡ φιλολογοὶ τῶν Βαλκανίων, ἡ ἁπλοὶ παραστάσι πολλὰς ἡμοειρησίας καὶ ἀνακούσις με τὴν ἰδική μας. Ἀποτέλεσμα ὅμως οἱ γ. φησίζοντες βαλκανικὸς ἠθὸς σὰν εἶνε ἐκείνου καὶ κ' αὐτὸ σπανίως μεταφράζονται ἔργα ἐκ τῶν ἐν λόγω ἠθῶσεων.

Ἦταν ψηλά, ποῦ ψηλά. Στὰ σύννεφα !
Στὴν ἀσφάλεια ἐνὸς ἡόνου καὶ κοιμημένο λαγκαδιῶ, ἀπάνω σὸ οὐρανό τὸ Μπελμεκέν, ποῦ ἡ κορυφὴ τοῦ φιδάνου ψηλά σὸν οὐρανὸ, σὰν στίγματα καὶ φάνοι, ποῦ ἀνοίγουν τὰ δαγκῶσιν τὴν νεανὴ γαλήνη του, ἡ φτωχικὰ καλὴρα. Κάθετι ἐκεῖ μοναχὴ τῆς, στὴν ἀλάνια τῶν δόσων οὐρακῆ, χωρισμένη ἀπὸ τὸν κόσμο, ληροποιημένη ἀπὸ τὴν ζωὴ, τὴν κορυφὴ τῆς καὶ τὴ στεροχώριος τῆς.
Καὶ ὅμως !... Ὑπάρχει μιὰ ζωὴ κ' ἐκεῖ.
Κάθε πρωΐ, ἕνας στρατιώτης, με μιὰ σταγιά στολὴ φορεται στὴν πόρτα τῆς καλῆρας.
Ἕνας στρατιώτης, ἕνας χωρικός. Ποῦς εἶνε ; Ποῦς ξέσος ! Ἄγνωστο ἀνθρώπος, χωρὶς ὄνομα, ἕνα φτωχὸ παιδί τῆς ἐξοχῆς.
Τὸ κρῖν ἀπὸ τῶν βοτάνων, θεοπέρι τὸ ὄρατο πρόσωπὸ του, ποῦ εἶνε ἀναμμένο, καὶ ἀνασηκῶνει τὴς ἄκρος τῆς καπότης του.
Ἀπέναντι, μέσα ἀπὸ τὴν γλῶσση τοῦ λαγκαδιῶ, πίσω ἀπὸ καὶ λάκκος με πῶσιντα νερά, ποῦ ἀντανακλῶνε ἀναποδογνοισμένο τὸν ἴσκιον τῶν βοτάνων, μιὰ ἄλλη κορυφὴ ἐγείρεται.
Εἶνε βοάχος ἤμος καὶ φραλαχὸς στὰ πλενὰ καὶ τὴ κορυφὴ χωρισμένος στὰ δνὸ ἀπ' τὴ γραμμὴ ποῦ δειχνε τὰ τοῦζακα μεθόρια.

Φωτὴ κάτοικε, μοναχικὴ σάντουσε τῶν κορυφῶν ποῦ μιλᾷ με τὰ σύννεφα !...
Εἶνε μόνο ! Σύντροφοι γ' αὐτόν, φίλοι, γυναίκα, ἀδελφοί, γονεῖς, ἀγάτες καὶ γασὲς ἢ ἄγριος εἶνε ἑσθότες κορυφῆς, οἱ βοάχοι τοῦτοι οἱ ἀπότομοι, ἡ γαργατωμένες πέτες, ποῦ χαροαθῆζαν μέσα στὴ ψυχὴ του, ἀληρομύθια.
Ἀπὸ πάνω του ψηλά τοῦζοῦζον με τὸ βαρὸν τὸν πέταγμα οἱ ἀετοὶ, φοῖμοι καὶ αὐτοὶ ὅπως ἐκεῖνος, φοῖμοι καὶ μοιχαῖοι στὴν ἐρημιὰ τοῦτη τῶν θεοφρίστων αὐτῶν ἠερομύθων.
Ἄξαρρα, τί εἶνε ἐκεῖνο ἀπάνω στὴ μαῦρη πετροκορυφῆ !
Ἕνα ἠπὸζάνθο ἀγρίου, ποῦ διαγράφεται γιὰ μιὰ στιγμή, με τὴς χαροτωμένες τὴς γραμμῆς του σὰν χρῶσὸ ἀγρίου, με φόντο τὸ ἄπειρο τοῦ οὐρανοῦ !

Φαίνεται καὶ γάντια σὰν ὀπτασία !
Καὶ τὴν ὀπτασία αὐτὴ ἄλλη διαδέχεται. Ἕνα κοπάδι ἀπὸ ἀγρομύθια, ποῦ κατεβαίνει ἀργὰ ἀπὸ πέρα...
Ἡ εἰκόνα αὐτὴ, φέρονε σὸ μναλὸ τοῦ νέου μιὰ ἄλλη εἰκόνα, ἐνὸς ἄλλου κοπαδιοῦ, ἐνὸς κοπαδιοῦ ποῦ ἔβρασε στὰ πρόσωπα λεϊβάτια τοῦ χωριοῦ του...
Ἀλλὰ τὴς περσοδιότες φορές χαμιά εἰκόνα δὲν ἔρχεται, νὰ ποικιλῆ τὴν ζωὴ του, καὶ περνᾷ ἡ μένος, βαρεῖς καὶ οσοτενῆς καὶ ἀτέλειωτες, βαρεῖς ἀπὸ τοῖς βοάχους τοῖς οσκασιμένους ἀπὸ σύννεφα καὶ τοῖς κτυμένους με δμῆζες !...

Ἀλλὰ νὰ ἡ νύχτα. Ἐρχεται βαθεῖα καὶ ὅλα τὰ οσκαλάζει. Μιὰ λάμπα ἀπὸ πετράλιο, φέγγει στὴ φτωχὴ καλῆρα. Ὁ στρατιώτης μένει μόνος καὶ οσκαλιός. Κάθετι ὡς ἀκίνητος, ὄνειροπολεῖ ἢ μάλλον βλέπει. Καὶ βλέπει τόσο καλὰ καὶ καθαρὰ με τὰ μάτια τῆς ψυχῆς του.
Βλέπει τὸ χωριὸ, ὅπου γεννήθηκε. Τὰ ποταμόρια, τὴς ἀγοροδμασιμῆς, τὴς ἀσπορημῆς, τὴς ἀγλαδιῆς τῆς ἄγριος τ' ἀλλόμονον τὰ κλαδιὰ του ἀπάνω στὴς ἀλῆς, κ' ἀπάνω στὴς καλαμῆδες στέγες, σὰν νὰ ζητᾷ νὰ φτάσουνε τὴς καπνοδόχες ὅπου ἡ φωλιῆς τῶν πελαγοῦν.
Κ' ἔπειτα ;
Νὰ ἐκεῖ κάτω ἡ πλατεῖα, ἐκεῖ κάτω κοντὰ σὸ πηγάδι, ὅπου βοορτᾷ ἡ κουβάδες τῶν πρόσωκων κοριτσιῶν, ποῦ βοάει ἡ ζωὴ καὶ κοκκινίζοντε τὰ μάγουλα, καὶ κυλιᾷ ἡ φωνὴς γαργασιστές, σὰν τὸ νερὸ ποῦ τρέχει.
Ἐκείνη εἶνε ἐκεῖ ;
Μάλιστα. Πάντοτε ὁμορφῆ, πάντα χαροτωμένη, με τὴ δαχτυλιδένια μέση τῆς καὶ τοῖς γόμφους στερῶς, ἡ Ράνα (γαρά) με τὰ μαῖορα τὰ

μαῖλια καὶ τὰ μαροζολεμμένα μάτια !
Ἄσβολεμένη !...
Ὡς καὶ τὸ ὄνομά τῆς ὄμως ἄλλαξε, ἀπὸ τότε ποῦ πῆρε καὶ δούλεψε στὴ πόλι. Νὲν θέλει νὰ τὴν λέγῃ Ράνα, καὶ Ράνα θέλει νὰ τὴν λέγῃ.
Σταμμένη πλέον καὶ αὐτὴ στὴ γραμμὴ με τὴς ἄλλες τὴς γυναῖκες. Μὰ τὴ ὁμοιὰ ποῦ χυκᾶνε τὰ βορζμένα τὰ πανὰ, ἀπάνω στὴς ξαποσομῆνες ἀπὸ τὴν πῆσι, πέτες ! Χτυπιᾷ καὶ γελᾷ καὶ ἀστενέεται με τὰ ἄλλα τὰ κορῖοτα ! Κάνει πειράγματα ἕλω χουκῖοτῶ !. Εἶνε ποῦ τοῦζακῖνα !.
Κάτω ἀπὸ τὸ μεσοφῶσι τῆς, φαίνονται στερεῖς, ὁδοαῖς ἢ κνήμες τῆς.
Καὶ τὰ ἄλλα ὄμως κορῖοτα τὴν πειράζον. Κ' αὐτὴ ἔχει τὸ αὐτὴ τῆς ἔτοιμο νὰ μὴ τῆς ξεφίγη χαμιά λέξι καὶ δὲν ἀπαντήση. Γιατὶ εἶνε ἐξυπνη ποῦ καὶ ἱκανὴ καὶ ο' ἕνα ποῖζακα νὰ ἀπαντήση !...
Ἦταν σὸν ἀπόγε ἀκοιθῶς !... Ἀπὸ ἡμέρος μετὰ τὴν ἔσση τῶν ἁγίων ἡέσων καὶ Παύλων τῶν Ἀποστόλων, ὅταν σταντηθῆζαν, κάτω ἀπὸ τὴς ἱεῖς τοῦ Παλά-Στάμεν. Τρέχοντας κ' οἱ δνὸ κορυφὰ ἔοικαζαν ἕνα κοπάδι γῆρας καὶ τὴς ἔκαναν νὰ πέσουν σὸν νερὸ κραυαζόντας καὶ τινάζοντας τὰ ὄσπορα τους φρεοῖ !
— Χί ! Χί ! Χί ! Χί ! Χί !
Ἄ, τὴν πορησῆ !
Γεμάτη ὄρεσι ἀναβράζονσα ἀπὸ γασά, τοῦ ἔοικε τὸ γέρι με τὸ δυνατὸ τὸ χέρι τῆς καὶ τοῦ τόκαμε νὰ τοῦ μονιδῶση !...
Τὴν ἀγαπᾷ !...
Ἄχ ! Τὴ ἀζηλῶ ποῦ εἶνε ! Ἦσων καιρὸ θὰ περῶση ἀκόμα ἐκεῖ ἀπάνω στὴν ἐρημιὰ ! Τοῖς ἀκόμα μῆρες, τοῖς μῆρες...
Τοῖς μῆρες, τοῖς αἰῶνες...
Εἶνε τώρα δνὸ βορμάδες ποῦ ἡ μητέρα του τοῦ ἔστειλε τὰ χαροτωμῆματα τῆς Ράνας.
Τὸν περιμένει καὶ ὁσάει πάντοτε γιὰ αὐτόν.
Καὶ θυμᾶται... θυμᾶται...
Ὁ Γραμματέας τοῦ ἡμῶζου, ποῦ ἔχει ἕνα λαμὸ ψηλὸ, σὰν κῆνος, εἶχε ξετοελλᾶθε μ' αὐτὴ καὶ ἔστειλε τὸν Παλά - Πέτρο, γιὰ νὰ τὴν ζητήση.
Ἐκείνη ὅμως τὸν κοροῖδεψε...
— Ἐάν ὁ Ἀλέξης μὸν εἶνε στὰ βοινὰ, δὲν εἶνε καὶ πεθαμένος !... Ἀπάντησε σὸν Παλά.

— Τὴ ἀνακατόνετα αὐτὸς ὁ τραγογῆνης σὸν ἄλλον τὴς δουλειῆς ! ὀσέφεται τώρα ὁ Ἀλέξης. Γιατὶ εἶνε ἕνας τραγογῆνης, αὐτὸς ποῦ λαίε νὰ τοῦ χαλάση τὴν εὐτυχία του, ἐνὸ αὐτὸς ἠεροτεῖ στρατιώτης !...
Καὶ νὰ τὴν πάλι ἐμπρός του ἡ κοπέλλα οσκημένη σὸν νερὸ. Πλένει τὴς κεντιτῆς πεσῶτες καὶ τὴς πλουμιστεςποδιῆς τῆς. Τὴ στορογυλῆς καὶ λαχρασιτῆς ποῖνε ἡ κνήμες τῆς μέσα ἀπὸ τὸ μεσοφῶσι ! Τὴ λαχρασιτῆ τὰ μετῶσας τῆς, κάτω ἀπὸ τὴ ἀνασηκῶμενα τὰ μαῖνια !...
Ἄχ αὐτοὶ οἱ τοῖς οἱ μῆρες, ποῖε θὰ περῶσουνε !...
***

Σηκῶνετος ὁ στρατιώτης κ' ὄλο βηματίζει. Πάει κ' ἔρχεται. Τὸ κεφάλι του ἀγγίζει σὸν χαμῶδὸ ταβάνι τῆς καλῆρας, ἡ οκία του οσῶνεται ἀπάνω στὸς τοῖχους καὶ σὸν πάτωμα, σὰν νὰ εἶνε ζωντανὴ. Ὁ ἄνεμος φρεοῖ ἐξω βοουερός. Βουβουνίζε σὰν νὰ οσείε τὰ βοινὰ. Ἀπὸ τὰ μικρὰ παρῶθια, βλέπει ἔξω μιὰ νύχτα μαῦρη καὶ οσοτενῆ. Τὴ οσοιὰδὶ ὄσω, ὅπως ἔμοσα σ' ἕνα κέρατο ! Καὶ ὁ ἄνεμος φρεοῖται καὶ ἡ καταγῆς οσοιᾶζει καὶ ὁ λεπτοῖς τοῖχος τῆς καλῆρας οσείεται καὶ οσροῖζει ὁ ἄερας, σὰν τὸν σατανὰ, μέσα ἀπὸ τὴς χαρομᾶδες καὶ κάνει νὰ παῖζη ἡ φλόγα τῆς λάμπας καὶ ἡ οκία τοῦ στρατιώτου.
Μιὰ κορυφὴ διαπερασιτικῆ, ἀκοῖνεται ἄξαρρα, ἀπ' ὄσω. Μιὰ κορυφὴ, διαπερασιτικῆ φοικῶδης. Θὰ ἔλεγε κανεῖς, ποῖς μιὰ ἀκοῖδα οσοιᾶζει μέσα ἀπὸ τὴν τρύπα τῆς. Εἶνε ὁ ἄερας ; Εἶνε κανεῖς καταχαμένος ἄνθρωπος ; Εἶνε κανέν' ἀγρίου ; Σῆγωνα εἶν' ὁ ἄνεμος !...
— Θεέ μου, τὴ τρεκνῖμα, τὴ κομοχαλασιὰ !...
Θὰ ἔλεγε κανεῖς ὅτι κατακομηνίζονται οἱ βοάχοι !
Καὶ νὰ μέσα ἀπὸ τὸν χαλασμὸ ἡ Ράνα ! Ἡ Ράνα πάνω σὸν πτοῖή τῆς ! Στραγγίζει τὸ λευκὸ, τὸ κεντημένο τὸ ποικαμῶδες τῆς... Τὰ γέρια τῆς στᾶζον καθαρὸ νερὸ, ὅπως τὸ πρωῖ, δροσοσταλίδες τὰ λουλουδιὰ. Τὸν

Η ΑΛΛΗ ΖΩΗ
ΝΕΚΡΟΙ ΠΟΥ... ΣΑΝΑΓΥΡΙΖΟΥΝ!

‘Ο Κολλέν ντέ Πλανού, στο «Λεξικό της Κολάσεως του» αναφέρει το εξής καταπληκτικό γεγονός, περί της άλλης ζωής των βουκολικών, το όποτον, ως βεβαιώνει, συνέβη πραγματικά :

‘Ο Φλωρεντινός φιλόσοφος Μαρσίνο Φιταίνο, γράφει, συνήθιζε να συζητά επί ώρες με τον μαθητή του Μιχαήλ Μωζάτη περί της άθανασίας της ψυχής. Σε μια από τις συζητήσεις τους αυτές συμφωνήσαν, όποιοι από τους δύο τους πέθαινε πρώτος, να έμφανισθή στον άλλον για να τον πληροφορήση εάν πράγματι υπάρχει άλλη ζωή.

‘Επέρασαν, έτος, κάμποσοι καιρός. Ένα βράδυ που ο Μιχαήλ είχε μένει αγά μόνος του, στο δωμάτιό του και μελετούσε, άκουσε ξαφνα, καθαρά, βηματισμούς αλόγου έξω από το παράθυρό του, και τήν φωνή του φίλου του που τού έλεγε :

— Μιχαήλ ! ‘Ο,τι είχαμε πει για τήν άθανασία της ψυχής είναι πραγματικό !...

‘Ο Μιχαήλ, άνοιξε το παράθυρό του και διέκρινε, μες στά σκοτεινά της νύχτας, τον δάσκαλό του Φιταίνο, ο όποιος καθάλλα έπάνω σ’ ένα άσπρο άλογο, έφραγε χαλιώνοντας. ‘Ο Μιχαήλ τού φώναζε τότε να σταθή λίγο ο Φιταίνο έξακολούθησε τον δρόμο του ως ότου εχάθησε.

‘Ο νέος, κατάπληκτος, έτρεξε άμέσως στο σπίτι τού φιλοσόφου. Έκει όμως τού πληροφορήσαν ότι ο Φιταίνο είχε πέθαινε πρό όλίγων ώρών !...

***

Ένα φριχαστικό σχετικό ανέκδοτο, διηγείται επίσης η κόμησησα του Φόρτεμπεργ στα: περιφημούς «Επιστολάς» της.

‘Ο κόμης τού Ροβέρτα — γράφει — ήταν τρελλά έρωτευμένος μαζί μου, οι γονείς του όμως ήθελαν να τον παντρέψουν με κάποια άλλη νέα. ‘Ο κόμης τότε για να μην αναγκασθή να υποκύψη στη θέληση των γονέων του, απέφασε να φύγη για τον πόλεμο. Προηγούμενος όμως έπληξε και συμβουλευτικα κάποια χειρομάντιδα, η όποια τού προείπεν ότι εάν πήγαινε στο πόλεμο, η πρώτη σφαίρα τού εχθρού θα τον έφόνευε... ‘Ο κόμης έγέλασε. ‘Όταν όμως έστρεψό από λίγες μέρες ήρθε να μ’ άποχαιρετήση, μου έδήλωσεν ότι αν σκοτωνόταν στον πόλεμο, θα βουκολιάζε και θα ερχόταν να μ’ επισκεφθή.

— Δεν θάμ φοβηθής βέβαια !...επρόσθεσε.

— Θά προτιμούσα, τού απήντησα, να σε δω ζωντανό, παρά φάντασμα...

— Έλα τώρα, έπμεινεν αυτός, δώσε μου

το χέρι σου, και υποσχέσου μου ότι δεν θά φοβηθής.

‘Υπέθεσα ότι όλ’ αυτά τού έλεγε για να μ’ τρομάξη μόνο, και τού υποσέθηξα ότι, μου ζητούσε.

Τήν άλλη μέρα, ο κόμης έφραγε για τον πόλεμο.

Τήν τρίτη μέρα μετά την αναχώρηση τού κόμητος—τήν ημέρα δηλαδή κατά την όποιαν υπελόγησα ότι θα είχε φθάσει στο πεδίο της μάχης—ένώ εξαουλούσα μόνη μου στην βεράντα ανεροπολούνα, άκουσα ξαφνα στον διάδρομο βηματισμούς και γρότο σπηρουνηών...«Πούδ νάνε τόχα τέτοιαν ώρα...» συλλογιόμηνα. Γιατί ήταν περασμένα μεσάνυχτα...Έστρεψα με άπορία τού κεφάλι, και τότε αντίκρισα έναν ψηλό νέο τυλιγμένο μέσα σ’ ένα γκοίξο μανδύα...‘Εορίγησα...Ήταν ένα φάντασμα !...Τό πρόσωπό του δεν πρόφθασα να τού διακρίνω, γιατί εξαφανίσθηεν άμέσως, από την κορμωστασιά του όμως ένόησα ότι ήταν τό φάντασμα τού Ροβέρτα. Άδυνασθήτως έροίξα τότε μια κραυγή τρόμου, τήν ίδια όμως στιγμή έννοιωσα ένα άφοστο χέρι να μου καταφέρει ένα λαγυρότατο μάτσο !...Άπό τό θόρυβο, έξύπνησεν η τροφή μου που κοιμόταν στο διπλανό δωμάτιο. ‘Εντροπή ήρθε και με πήρε. Μου διηγήθηκε δε ότι βόλις ξξύπνησε, αισθάνθησε και αυτή ένα άφοστο χέρι να τήν τραβά από τό πόδι !...

‘Ο κόμης τού Ροβέρτα είχε πράγματι σκοτωθή, ως εξηκριβώθη άργότερα, τήν πρώτη μέρα της μάχης. Τό φάντασμα του όμως δεν τό ξανάδα πλέον ποτέ...

κντάει και γελεί...Τόν κντάει και καλεί και τις συντροφιστές της... Κάτω λέει στις κοπέλλές... Κι’ όλο γελεί και τού μιλάει γλυκά και θαναφέρνει και γένεται !...‘Ο Άλέξης τρώει τή μάτια του. ‘Ονειρο θάταν. Σεγέλασμα της φαντασίας. Κι’ όλο μονομολοίζει :

— ‘Αχ ! πότε θα περάσεν η τρις μήνες !...Πότε θα περάσουν !... Και πηγαίνωρεται, πηγαίνωρεται μέσο στο δειρό του και στήν έκοτασί του.

Και ο άερος άξω έχει λυσάξει, ζητώντας να σηκόση τήν καλύβα.

Και μέσα στα καταγόμενα και στα μονογρητά του, άκούσται, σάν όνειρο τό χρονοταλλένιο γέλιο μιας κοπέλλας !...Της Ράνας !...

Μεινίφρας Σταμ. Σταμ.

ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΝΑ

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΝΕΤΕ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

— Κατά τόν άείμνηστον καθηγητήν της ‘Ιατροδικαστικής Βάφαν, η πεύ άνθυγιενές συνοικίες των ‘Αθηνών είνε η Βάθη και τό Μεταξουργείο έν μέρος !...

— ‘Η γυναίκα τού ‘Ανδρούτσου ζούσε, άρξεται μετά τήν επανάστασι χόνια, σ’ ένα σπιτάκι φτωχικό, κάτω άπ’ τήν ‘Αρσόπολι !...

— ‘Ο Σοφοκλής είχε βραβευθή στά νεύατα του, σ’ ένα διαγωνισμό άνδρικής καλλονής !

— Στα Ψαρά δεν υπάρχουν φείδια. Μερικοί Ψαριανοί που πήραν φείδια από άλλου και τά πήγαν στό νησί τους, τά είδαν, μόλις τ’ άφησαν κάτω, να σπαράζουν και να κροφούν.

— Τα Ψαρά έλέγοντο στην άρχαιότητα Ψαρά.

— ‘Η Έθνική Βιβλιοθήκη της Γαλλίας είνε η πλουσιότερα τού κόσμου. Έχει 4.200.000 βιβλία έντυπα, 122.000 χειρόγραφα, 10.352 τόμους έφημερίδων, 3.015.000 ξυλογραφίας και χαλκογραφίες, 201.040 χάρτες και σχεδιαγράμματα, 231.000 μεταλλια και νομίσματα.

— ‘Η άπεραντες θήρες της είνε μετάλλινες για τόν φόβον πυρκαϊάς...

— ‘Ο ύπολογισμός των βιβλίων γίνεται κατά...χιλιόμετρα ! Έχει δηλαδή 90 χιλιόμετρα βιβλίων, 4 χιλιόμετρα ξυλογραφιών κ.λ.π. Κάθε φύλαξ έχει τήν επίβλεψη 7 χιλιομέτρων.

— ‘Η επίβλεψη δεν άσείται μόνον τήν ημέρα αλλά και τήν νύχτα. Έντατιζόμερον μάλιστα τήν νύχτα όποτε οι φύλακες περιπολούν συνοδευόμενοι μάλιστα από σκύλους. Έπρωτιμήθησαν δε ως συνοδοί των φυλάκων οι σκύλλοι διότι αντίθετος προς τους γάτους δέν... ρουτύνουν τά βιβλία !...

— ‘Η Σοβιετική έπιτημονική άποστολή υπό τόν Σατίλωφ η όποια περιέρχεται τήν Βόρειον Ρωσίαν και τήν Βόρειον Σιβηρίαν άνεξάλμηνα επτά χούρια, των όποίων κανείς μέχρι σήμερα δεν είχεν ύποπτευθή τήν ύπαρξιν.

— Έκ των 1.500 κατοίκων των χωρίων αυτών δύο μόνον γνωρίζουν γραφήν και άνάγνωσιν. Οι εύτυχες αυτοί άνθρώποι έξοισαν μέχρι τούδε έντελώς σχεδόν άποικισμένοι από τόν άλλον κόσμον ! Μέχρι τούτου μάλιστα σημείων ώστε άγνοούν τόν Εύρωπαϊζόν πόλεμον, τό ίσχυον σήμερα εν Ρωσίαι πολιτεία άκόμη και απτήν τήν ορόδοδον χροστιανικήν θρησκείαν !...

— Ζούν τέλοσ εις άγρία σχεδόν κατάστασιν, και προσφέρουν θύσας (δέρματα ζώων, παλαιά αντικείμενα κτλ.) εις τόν θεόν Κούσταρι, ο όποιος συμβολίζει τα πνεύματα των ποταμών. τών όρέων και των άγίων...δέν δρον !...

— Είς τα μέλη της άποστολής τού Σατίλωφ έδήλωσαν, ότι δεν επιθυμούν να έλθουν εις καμίαν έπιχεινησίαν με τους άλλους άνθρώπους, και πρό πάντων με τους πεπολιτισμένους, προς τους όποιους, είπαν, δυσπιστούν ύπεροβολικά !... Τήν επιθυμίαν των αυτήν, να μη θέλουν να έλθουν εις επιχεινησίαν με τους άλλους άνθρώπους, τους τήν ενίσχυσε και τό γεγονός ότι, ο άντιπρόσωπος των Σοβιέτ, ο όποιος συνοδεύει τήν άποστολήν, τους κατέγραψε και τους έμοίρασε και έντάματα πληρωμής φόρων εις τό Κράτος !

— Έννοείται ότι οι άνθρώποι αυτοί όχι μόνον δεν έχουν χρήματα να πληρωσούν φόρους αλλά άγνοούν τι πράγμα είνε τα νομίσματα, συναλλάσσόμενα με είδη !...

— Είς τήν Σαγγάη—τήν παγκοσμίου πλέον γνωστήν πόλιν της Κίνας—έφθασε πρό μήνος από τήν επαχθιν Χου-Πέ, ένας θιασός άποτελεσματικός άποκλαστικός από Κινέζους ήθοποιούς, ο όποιος παίξει έργα κινέζικα και εθροπαικά.

— Διά να προσελκύση εθροπαιούς θεατάς ο κινέζικος θιασός, άρξισε τάς παραστάσεις του με τήν «Κάρμεν», αι δε έφημερίδες της Σαγγάης έξιστορούν διά μαζρών τήν παράστασιν αυτήν και μάς πληροφορούν ότι η άτυχής «Κάρμεν» έχει κινεζοποιηθή κινεζολεκταώς !

— ‘Ο δόν Ζοζέ είνε πλανόδιος έστιατωρ και η Κάμεν... πλύστρα ! ‘Ο δόν Ζοζέ λοιπόν προσφέρει γεύματα εις τήν Κάμεν άντί τού έρωτός της. ‘Η Κάμεν όμως εξαταλείπει τόν δόν Ζοζέ γιατί ελπει έρωτευμένη με ένα άροβάτην που καταπίνει σπαθιά ! ‘Ο δόν Ζοζέ κατορθώνει να ανακαλύψη τους δύο έρωτευμένους και προσφέρει εις τόν άροβάτην δέκα «σ α π ε κ» (κινέζικον νόμισμα) διά να καταπύ τού σπαθι που θα τού δώση αυτός...

— ‘Ο άροβάτης δέχεται τήν πρότασιν, καταπίνει τό σπαθι που τού δίνει ο δόν Ζοζέ, αλλά όταν μετά τό παίραμα τραβά τό σπαθι μένει με τήν λαβήν εις τό χέρι. Τό έξιος τού όποίου η λαβή ήταν σπασμένη μένει μέσα στον εισωφάγο και στό στομάχι του και ο δυστυχής έρωτευμένος πεθαίνει, ένώ η Κάμεν γοητευμένη από τό στρατήγημα αυτό τού δόν Ζοζέ φεύγει μαζί του διά δευτέραν φοράν...

— Τό εθροπαιζόν κοινόν διεσκέδασε πολύ με τήν παράστασιν αυτήν της «Κάρμεν», όπως άναφέρουν αι έφημερίδες της Σαγγάης !...

